

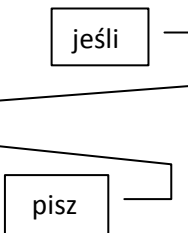
JĘZYK LOGO - Cd.

Programy pisane w języku LOGO nie tylko dają możliwość tworzenia często skomplikowanych „rysunków” (np. fraktali), lecz również wykonywania różnych operacji na liczbach (np. wypisywanie liczb spełniających odpowiednie kryteria, porównywanie liczb) i dokonywania obliczeń (np. działania arytmetyczne).

PRZYKŁADY:

1. Procedura wypisująca w naturalnym porządku (tj. w kolejności rosnącej) liczby naturalne nie mniejsze niż :od i nie większe niż :do.

```
oto licz :od :do
  jeśli :od > :do [stop]
  pisz :od
  licz :od + 1 :do
już
```


Procedura pierwotna (polecenie pierwotne) - polecenie, które LOGO zrozumie bez żadnych objaśnień (np.: pisz, CS, PW, itd.)

Procedura rekurencyjna - procedura zawierająca odwołanie do samej siebie☺

Funkcja (procedura zwracająca wartość, wynik)

JĘŚLI wartość logiczna [wyrażenie1] [wyrażenie2] - wynikiem jest wartość wyrażenia1 (może to być lista kroków), jeśli pierwszy parametr ma wartość PRAWDA. W przeciwnym przypadku, wynikiem jest wartość wyrażenia2.

Np.:

```
Reszta liczba1 liczba2
Oto test1 :liczba
  jeśli reszta :liczba 2 =0 [PS "parzysta][PS "nieparzysta]
już
```


lub

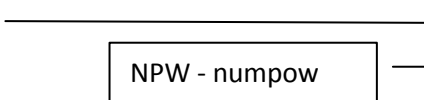
```
WY - wynik
Oto test2 :liczba
  WY jeśli reszta :liczba 2 =0 ["parzysta"]["nieparzysta]
już
```

wywołanie: test1 32 → parzysta

wywołanie: Pisz test2 32 → parzysta
Pisz test2 3 → nieparzysta

2. Procedura wypisująca wszystkie liczby naturalne od „1” aż do liczby „n”

```
oto liczba :n
  powtórz :n [pisz NPW]
już
```


NPW – funkcja pierwotna (NUMPOW) bez parametrów. Zwraca (wypisuje) kolejną liczbę naturalną będącą kolejnym numerem powtórzenia.

3. Procedura zwracająca większą z dwóch liczb.

```
oto max :a :b
  PS jeśli :a > :b [:a][:b]
już
```

Zamiast PS może być POKAŻ

PRZYKŁADY FUNKCJI PIERWOTNYCH:

ABS liczba - wynikiem jest wartość bezwzględna danej liczby

(np.: pisz ABS -4.2 → 4.2, pokaż ABS -7 → 7)

ILOCZYN liczba1 liczba2 albo (**ILOCZYN liczba1 liczba2 liczba3 ...**)

ILORAZ liczba1 liczba2

LOSOWA liczba - wynikiem jest losowa liczba całkowita od 0 do „liczba-1” włącznie.

RÓŻNICA liczba1 liczba2

RESZTA liczba1 liczba2

SUMA liczba1 liczba2 albo (**SUMA liczba1 liczba2 liczba3 ...**)

ZAOKR liczba - wynikiem jest zaokrąglenie danej „liczby” do wartości całkowitej

(np.: pisz ZAOKR 3.75 → 4, pokaż ZAOKR 3.25 → 3)

Własne funkcje (nowe) – definiujemy podobnie jak procedury, ale w jej treści musi wystąpić przynajmniej raz polecenie WYNIK (WY), za pomoc którego określamy jaki jest wynik definiowanej przez nas funkcji!

Np.:

```
oto kwadrat :a
  WY :a*:a
już
```

4. Kwadrat o dowolnym boku w losowo wybranym kolorze (boku, a wewnątrz puste☺).

```
oto kwadrat :a
  cs
  ukp losowa 15
  powtórz 4 [np :a pw 90]
już
```

5. **Kwadrat o dowolnym boku w losowo wybranym kolorze wnętrza.**

oto *kwadrat* :a

cs

ukp losowa 15

powtórz 4 [np :a pw 90]

pod pw 10 np 10 opu

zamaluj

pod ws 10 lw 10 opu

już

6. **Dowolna ilość kolorowych (losowo) kwadratów o dowolnym boku (jak w poprzednim ćwiczeniu) obróconych o taki sam kąt ale rozmieszczonych w pełnym kole☺.**

oto *kwadrat* :a

ukp losowa 15

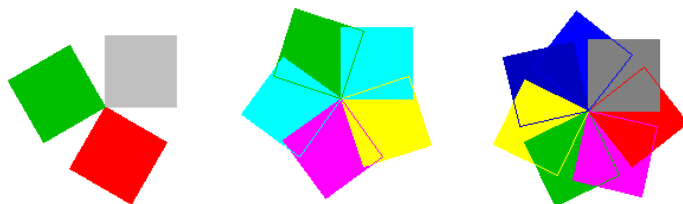
powtórz 4 [np :a pw 90]

pod pw 45 np 10 opu

zamaluj

pod ws 10 lw 45 opu

już

kwadraty 60 3

kwadraty 60 5

kwadraty 60 7

oto *kwadraty* :a :n

cs

powtórz :n [kwadrat :a pw 360 / :n]

już

kwadraty 60 9

Uwaga! Przy większej ilości kwadratów są one „źle” wypełnione kolorami!

7. **Wielobok (wielokąt foremny) – procedura „udoskonalona” – w przypadku podania dwóch boków (n=2), pojawia się na monitorze komunikat „zła liczba boków”.**

oto *wielobok* :a :n

cs

jeśli :n < 3 [pisztekst [zła liczba boków] stop]

powtórz :n [np :a pw 360 / :n]

już

zła liczba boków

wielobok 40 2

8. **Okienka – procedura rysująca podaną przez użytkownika ilość okienek – kwadratów umieszczonych jeden nad drugim. Cały rysunek ma być rozmieszczonych centralnie na monitorze. Użytkownik podaje dwa parametry – wielkość boku kwadratu i ich ilość.**

oto *okienka* :a :n

cs

hop 0 (- ((2 * :n - 1) * :a) / 2)

powtórz :n [kwadrat :a hop 0 (2 * :a)]

pod wróć opu

już

oto **kwadrat** :a
 powtórz 4 [np :a pw 90]
 już

oto **hop** :x :y
 pod
 pw 90 np :x
 lw 90 np :y
 opu
 już

Dwie procedury pomocnicze

okienka 50 3   okienka 50 4   okienka 50 5

9. **Cztery okienka** – procedura rysująca cztery okienka – kwadraty, rozmieszczone centralnie na monitorze w czterech „rogach kwadratu”. Użytkownik podaje długość boku okienka.

oto **okienka2** :a
 cs
 powtórz 4 [hop -3 / 2 * :a -3 / 2 * :a kwadrat :a pod wróć pw 90 opu]
 już

procedury pomocnicze: *hop*, *kwadrat* (jak w zadaniu 8)

okienka2 50

10. **Animujący się kwadrat** – kwadrat o podanym boku obraca się w miejscu o stały kąt (360/n). Porusza się tyle razy ile poda użytkownik („n”).

oto **anim** :a :n
 cs
 powtórz :n [hop (- :a / 2) (- :a / 2) kwadrat :a czekaj 15 zmaż pod wróć pw 360/n opu]
 już

anim 50 10

procedury pomocnicze: *hop*, *kwadrat* (jak w zadaniu 8)

Procedury: Czekaj, Zmaż, Wróć,

11. **Algorytm Euklidesa**- obliczanie NWD.

oto **nwd** :a :b
 jeśli :a = :b [wy :a]
 jeśli :a > :b [wy nwd :a - :b :b][wy nwd :a :b - :a]
 już

12. Procedura zamieniająca liczbę dziesiętną na binarną.

oto **bin** :a
jeśli NIE liczba? :a [wy "
jeśli :a = 0 [wy "
wy (słowo bin ilorazc :a 2 reszta :a 2)
już

Funkcje:

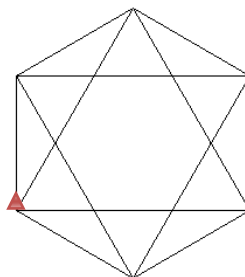
NIE wartość logiczna - wynikiem jest PRAWDA - jeśli dana jest wartość FAŁSZ albo FAŁSZ - jeśli dana jest wartość PRAWDA.

LICZBA? coś -zwraca wartość PRAWDA, jeśli „coś” jest liczbą, albo FAŁSZ, jeśli nią nie jest.

SŁOWO słowo1 słowo2 lub (**SŁOWO słowo1 ...**) - wynikiem jest słowo utworzone przez złączenie (konkatenację) danych słów.

13. Gwiazda – procedura rysująca sześcioramienną gwiazdę wpisaną w sześciokąt foremny.

oto **gwiazda** :a
cs
pw 30
powtórz 3 [np :a pw 120]
lw 30
pod
np :a / pwk 3
opu
pw 90
powtórz 3 [np :a pw 120]
lw 30
powtórz 6 [np :a / pwk 3 pw 60]
pod
napoz [0 0]
skier 0
opu
już

gwiazda 100

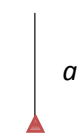

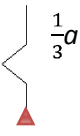

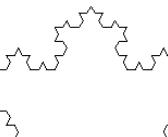

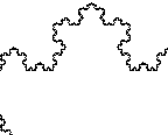
lub

oto **gwiazda1** :a
cs
powtórz 6 [np :a pw 360 / 6]
pw 30
powtórz 3 [np :a * pwk 3 pw 120]
lw 30
np :a
pw 90
powtórz 3 [np :a * pwk 3 pw 120]
pod
napoz [0 0]
skier 0
opu
już

FRAKTALE "figury samopodobne"

- to „figury”, w których drobne szczegóły są podobne do całej rysowanej figury.

14. Płatek Kocha – uważany za model płatka śniegu, wymyślony przez szwedzkiego matematyka Helgego von Kocha.

stopień (n)	bok (a)	płatek
0		
1		
2		
3		
4	...	...
5		

oto **bok** : a : n

jeśli : $n = 0$ [np : a stop]

bok : $a/3$: $n - 1$ lw 60

bok : $a/3$: $n - 1$ pw 120

bok : $a/3$: $n - 1$ lw 60

bok : $a/3$: $n - 1$

już

oto **płatek** : a : n

cs

pw 30

powtórz 3 [bok : a : n pw 120]

lw 30

już

Algorytm słowny rysowania:

- boku

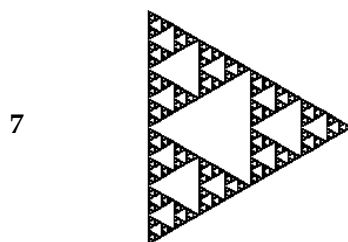
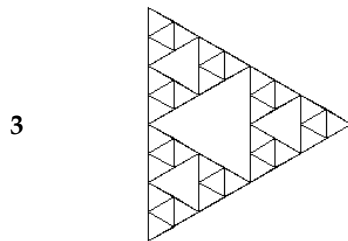
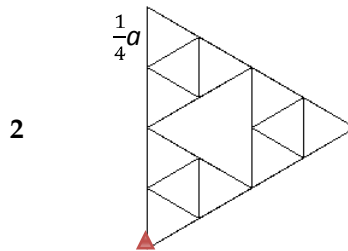
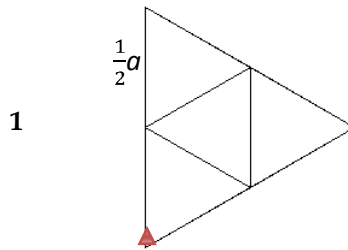
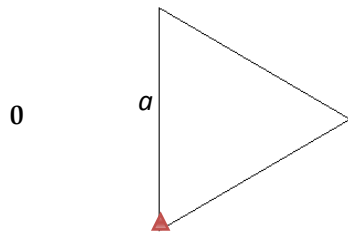
1. Jeśli $n=0$, to narysuj odcinek długości a .
2. Jeśli $n>0$, to:
  - a) narysuj bok stopnia niższego o dł. $a/3$
  - b) obróć żółwia w lewo o 60°
  - c) narysuj bok stopnia niższego o dł. $a/3$
  - d) obróć żółwia w prawo o 120°
  - e) narysuj bok stopnia niższego o dł. $a/3$
  - f) obróć żółwia w lewo o 60°
  - g) narysuj bok stopnia niższego o dł. $a/3$.

- płatka

1. Obróć żółwia w prawo o 30° .
2. Powtórz 3 razy:
  - a) narysuj bok
  - b) obróć żółwia w prawo o 120° .
3. Obróć żółwia w lewo o 30° .

15. Dywan Sierpińskiego - wymyślony przez polskiego matematyka Wacława Sierpińskiego.

stopień (n)	dywan (a - dł. boku)
--------------------	----------------------------

oto *trójkąt* : a
powtórz 3 [$np : a$ pw 120]
już

oto *dywan* : $a : n$
jeśli : $n = 0$ [*trójkąt* : a stop]
powtórz 3 [*dywan* : $a / 2 : n - 1$ $np : a$ pw 120]
już

Uwaga!!!
Nie można użyć CS - procedura *dywan* jest rekurencyjna
Zobacz drugi sposób - program i rysunek poniżej -
dywan jest obrócony

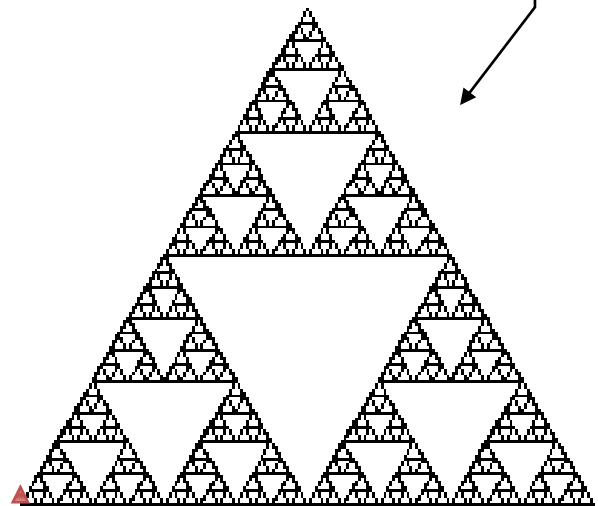
lub

„ukryta” procedura
rysowania trójkąta

oto *sierpiński* : $a : n$
jeśli : $n = -1$ [stop]
powtórz 3 [*sierpiński* : $a / 2 : n - 1$ $np : a$ pw 120]
już

oto *dywan1* : $a : n$
cs
pw 30
sierpiński : $a : n$
lw 30
już

Obrócony dywan

dywan1 200 5

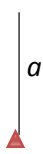
Algorytm słowny rysowania dywanu:

1. Jeśli $n=0$, to narysuj trójkąt o boku długości a .
2. Jeśli $n>0$, to powtórz 3 razy:
  - a) narysuj dywan stopnia niższego o boku dł. $a/2$
  - b) przejdź do przodu o a i obróć żółwia w prawo o 120° .

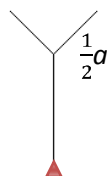
16. Drzewo binarne.

stopień (n)	drzewo (a - dł. „pnia”)
--------------------	-------------------------------

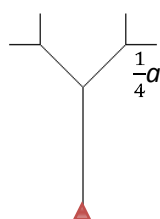
0

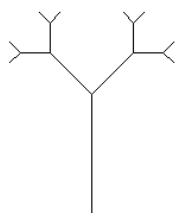
1

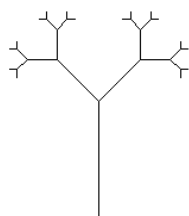
2

3

4

oto **drzewo** : a : n

jeśli : $n = 0$ [np : a ws : a stop]

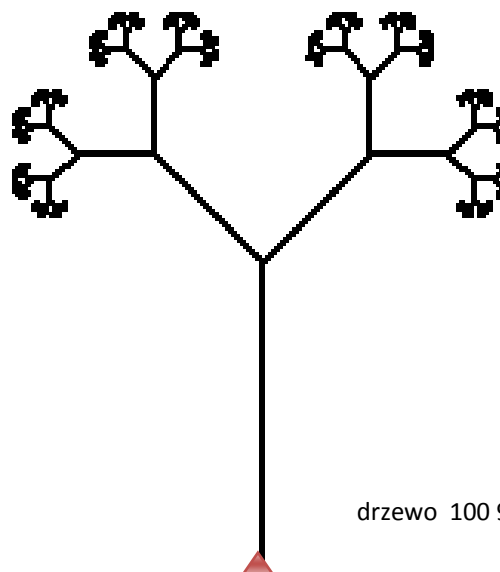
np : a lw 45

drzewo : $a/2$: $n - 1$ pw 90

drzewo : $a/2$: $n - 1$ lw 45

ws : a

już

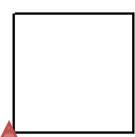
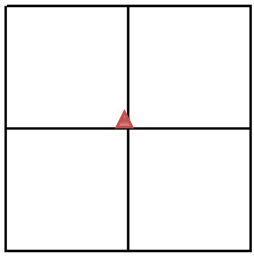
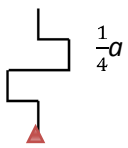
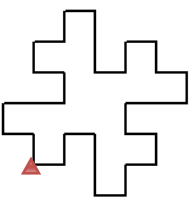
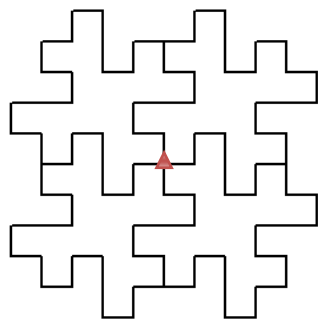

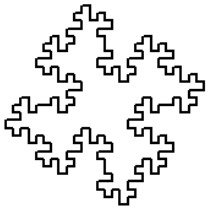
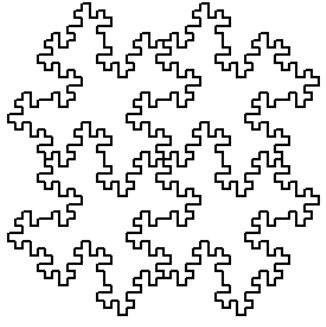

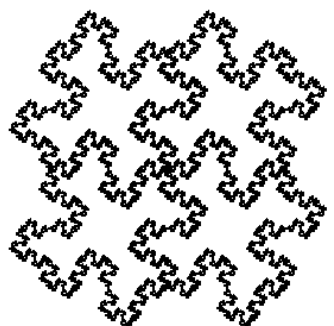
drzewo 100 9

Algorytm słowny rysowania drzewa:

1. Jeśli $n=0$, to:
  - a) narysuj pień o długości a
  - b) powróć do punktu a).
  - c) koniec.

2. Jeśli $n>0$, to:
  - a) narysuj pień o długości a
  - b) obróć żółwia w lewo o 45°
  - c) narysuj drzewo o stopniu niższym i długości $a/2$
  - d) obróć żółwia w prawo o 90°
  - e) narysuj drzewo o stopniu niższym i długości $a/2$
  - f) obróć żółwia w lewo o 45°
  - g) cofnij żółwia o a .

17. Posadzka.

stopień (<i>n</i>)	bok (<i>a</i>)	kafelek	posadzka
0			
1			
2			
3			

```
oto bok :a :n
  jeśli :n = 0 [np :a stop]
  bok :a / 4 :n - 1 lw 90
  bok :a / 4 :n - 1 pw 90
  bok :a / 4 :n - 1 pw 90
  bok :a / 4 :n - 1
  bok :a / 4 :n - 1 lw 90
  bok :a / 4 :n - 1 lw 90
  bok :a / 4 :n - 1 pw 90
  bok :a / 4 :n - 1
już
```

```
oto kafelek :a :n
  powtórz 4 [bok :a :n pw 90]
już

oto posadzka :a :n
  cs
  powtórz 4 [kafelek :a :n pw 90]
już
```

INNE CIEKAWE ZADANIA:

1. Rysowanie okręgu

- a. Żółw w środku okręgu! Użytkownik podaje długość promienia!

oto koło :r

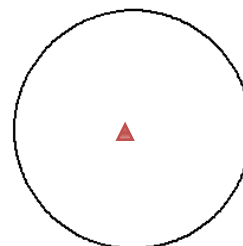
hop - :r 0

powtórz 360 [np (3,14 * :r) / 180 pw 1]

hop :r 0

już

Przekształcony wzór: $\frac{\alpha}{360} = \frac{x}{2\pi r}$
gdzie:
 $\alpha = 1^\circ$
r - podaje użytkownik
x - długość łuku

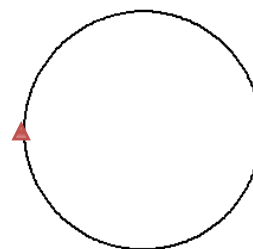

- b. Żółw na okręgu. Okrąg jednakowej wielkości. Procedura bardzo uboga - nie daje użytkownikowi możliwości zmiany wielkości okręgu!!!!

oto okrąg

powtórz 360 [np 1 pw 1]

już

2. Okrąg wpisany i opisany na:

- a. kwadracie o podanym boku (a)

oto rys1 :a

cs

koło :a / 2

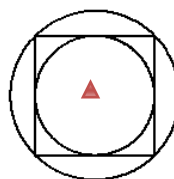
koło (:a * pwk 2) / 2

hop (- :a / 2) (- :a / 2)

kwadrat :a

hop :a / 2 :a / 2

już

- b. trójkącie równobocznym o podanym boku (a)

oto rys2 :a

cs

koło (:a * pwk 3) / 6

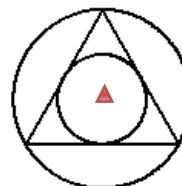
koło (:a * pwk 3) / 3

hop (- :a / 2) (- (:a * pwk 3) / 6)

trójkąt :a

hop :a / 2 (:a * pwk 3) / 6

już

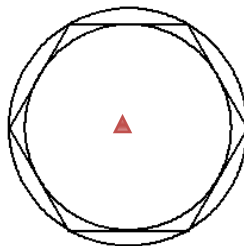

c. sześciokąt foremny o podanym boku (a)

oto rys3 :a

cs
 koło ($:a * \text{pwk } 3$) / 2
 koło :a
 hop - :a 0
 sześciokąt :a
 hop :a 0

już

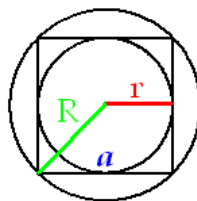

procedury pomocnicze i uwagi do zadania:

oto hop :x :y

pod
 pw 90 np :x
 lw 90 np :y
 opu

już

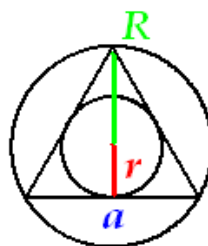
$$r = \frac{1}{2}a$$

$$R = \frac{a\sqrt{2}}{2}$$

oto koło :r

hop - :r 0
 powtórz 360 [np (3,14 * :r) / 180 pw 1]
 hop :r 0

już

$$r = \frac{1}{3}h = \frac{1}{3} \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{a\sqrt{3}}{6}$$

$$R = \frac{2}{3}h = \frac{2}{3} \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{a\sqrt{3}}{3}$$

oto kwadrat :a

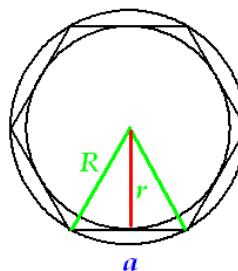
powtórz 4 [np :a pw 90]

już

oto trójkąt :a

pw 30
 powtórz 3 [np :a pw 120]
 lw 30

już

$$r = h = \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

$$R = a$$

oto sześciokąt :a

pw 30
 powtórz 6 [np :a pw 60]
 lw 30

już

Ciekawe linki:

http://www.logo_komeniusz_samouczek.republika.pl/

<http://www.logokom.yoyo.pl>

<http://www.cauchy.pl/programy/logo>

<http://edujrinne7.w.interia.pl>